

## DI 02/01 Dinsdagavondfilm 'Napoleon' (Ridley Scott) 4\*\*\*\* UGC Antwerpen

**Napoleon**, of de kleine kantjes van een groot figuur Joaquin Phoenix en Vanessa Kirby zijn aan elkaar gewaagd in **Napoleon** van Ridley Scott, een historische biopic die even toxisch als spectaculair de bevelhebber op zijn smalst opvoert.

Ruben Aerts, 21/11/23 in *De standaard* Van Ridley Scott en met Joaquin Phoenix, Vanessa Kirby, Tahar Rahim

**Duur:** 158 min.

De derde leeftijd en Hollywood: er is geen zalfje dat de plooiën helemaal gladgestreken krijgt. Maar als het om een nestor in de regiestoel gaat, is er geen vuiltje aan de lucht. Het zijn uitgerekend twee onnavolgbare tachtigers die de blockbusters van het najaar leveren. **Martin Scorsese** maakte al furore met *Killers of the flower moon*, nu graaft **Ridley Scott** Napoleon weer op.

Ook de Brit kon rekenen op stevige steun van Apple, de streamingspeler die beide titels eerst laat renderen in de bioscoop. Het eigen platform volgt later. Soms levert een tactiek van twee walletjes ook winst op voor de kijker. *Napoleon* vraagt om dat kolossale canvas. Het is **een met gretigheid en ambitie gemaakte historische film, een biopic die reconstrueert en onderzoekt**. Hoe zo? Een fel besproken figuur botst met zijn eigen ego, hoe hij zich in het nauw gedreven voelt. Hoe hij verovert, in de liefde en op de kaart. *Napoleon* durft te provoceren door de vrijheden die hij zich toe-eigent. Scott moest zich er al voor verantwoorden. Napoleon heeft niet werkelijk op de Egyptische piramides gevuurd, toch? De kritiek van historici amuseert de straks 86-jarige cineast alleen maar. Grijnzend wuift hij die weg: waren zij er dan bij, destijds?

### Miljoenen doden

Wie *Gladiator* heeft gezien, weet dat **Scott van spektakel houdt**. Maar hij deinst ook niet terug voor **een tegendraadse karakterstudie**. Met *Napoleon* doet hij het allebei. De film toont zijn op- en ondergang, van de Franse Revolutie en hoe hij zich als gewone sterveling kon opwerken, tot zijn dood in 1821 in ballingschap op Sint-Helena. Met bravoure en vakmanschap

reconstrueert hij zes historische veldslagen, waaronder de Slag bij Waterloo. Er werd zowel in Engeland als op Malta gedraaid.

Scott is een man van ouderwets bloed, zweet en desnoods ook tranen, niet van digitale effecten. Hij verkiest figuranten boven vernuftige computerwizards. De massascènes pakken des te indrukwekkender uit. Scott weet hoe je een wit doek ten volle benut. Met de troepen stuurt hij de kijker mee een bevroren watervlakte op, en laat hij je door het ijs zakken. Dan weer neemt zijn vaste cameraman Dariusz Wolski meer afstand van het spektakel om een tableau van formaat te schilderen. In matte kleuren, want een bloedbad vraagt nu eenmaal om een sobere aanpak.

Dat *Napoleon* ook toegewijd en onbevreesd peutert in de man die hij is geweest, verbaast niet als je de nukkig kijkende **vedette op de affiche ziet: Joaquin Phoenix**, de karakteracteur van *Joker* en *Walk the line*. Het was **Scott die hem destijds lanceerde** door hem in 2000 in *Gladiator* de rol van Commodus te geven, de ploert van een keizer die Maximus (gespeeld door Russell Crowe) verraadt.

Als Napoleon is hij niet minder controversieel. Vanwege de miljoenen mensenlevens die de generaal en latere keizer op zijn geweten heeft, om niet het minste te noemen. Die info geeft de film na afloop mee. Scott en zijn scenarist David Scarpa (die ook *All the money in the world* en de nakende sequel *Gladiator 2* schreef) voelden meer voor een inkijk in zijn relatie met **Joséphine**, de vrouw die hem al vanaf hun eerste ontmoeting het hoofd op hol brengt en naar wie hij vanuit het buitenland lange, smekende brieven schrijft. Zij laat zien hoe klein hij zich kan gedragen. Als het eropaan komt, zijn op macht beluste mannen slechts gekrenkte jongetjes die maar niet loskomen van hun moeder, laat Scott verstaan.

### Eigentijds getreiter

**Joséphine** is een pittige rol voor **Vanessa Kirby**, bekend van *The crown* en haar smartelijke vertolking in *Pieces of a woman*. **Grandioos** dwingt ze de pafferige generaal op de knieën. Tragisch gaat ze zelf gebukt onder de verwachtingen. Het lukt haar maar niet om zwanger te raken van Napoleon. Schiet hij misschien met losse flodders? **Kirby en Phoenix zijn**

**compromisloos in hun vertolking**. Stroeve, archaische dialogen blijven achterwege, de twee kleineren elkaar in eigentijds getreiter. **Het typeert de film, die de vrijheid neemt om te interpreteren en zo relevante thema's aankaart, van toxische verhoudingen tot nietsontziende machtswellust.**

*Napoleon* is *Barbie* niet, en toch. Naar de film werd al maanden uitgekeken. De Corsicaanse bevelhebber kreeg al eerder herrijzenissen op het witte doek, zoals in *Waterloo* uit 1970 met Rod Steiger als Bonaparte. Bekender is (gek genoeg) Stanley Kubricks vergeefse poging om diens leven te verfilmen. Hij beet er zo de tanden op stuk, dat er vandaag nog altijd over wordt gesproken als één van de beste films die nooit werden gerealiseerd. Napoleon was 51 toen hij als banneling bezweek aan maagkanker. Maar echt gestorven is hij nooit: sinds zijn dood in 1821 zijn er meer boeken over hem verschenen dan er dagen zijn verstreken. Dat hij ruim tweehonderd jaar later herleeft in een grootse Hollywoodproductie, zou zijn ego zeker strelen. Tot hij ziet welk beeld er nu van hem leeft.

**Er is geen eensgezindheid over hoe we naar hem moeten kijken. Al zeker niet bij de Fransen, voor wie hij evenveel een hervormer als een dictator is. Zo nadrukkelijk stelt Scott het niet, maar de feiten verbloemen doet hij evenmin.**

**Bijdrage:** op vertoon van je geldige Oeverlidkaart koop je van de verantwoordelijke een filmticketje dat **8** kost i.p.v. het **standaardtarief** van **13,40**.

**Na de film (rond 19u35) gaan we samen eten in Fong Mei, een restaurant vlak bij de UGC in de Van Arteveldestraat 65. Als je mee wil gaan eten, laat dit dan, ten laatste dinsdagvoormiddag om 11u weten aan Ben (0470 90 24 73 - ben.vanderpoorten@skynet.be) zodat hij het restaurant kan reserveren!**

**Afspraakuur:** 16u20

**Afspraakplaats:** UGC, Van Ertbornstraat 17, Antwerpen. Rechts van de kassa's!

**Wegwijzer:** Door het feit dat UGC gelegen is aan de Van Ertbornstraat 17,

een zijstraat van De Keyserlei, is het zeer vlot bereikbaar met het openbaar vervoer (trein, tram, bus). Met je filmticket kan je ook goedkoper parkeren in de ondergrondse, bewaakte parking De Keyser aan de Van Ertbornstraat (net naast de inkom van de UGC. Slechts 3 voor 3 uren!)! Valideer je parkingticket op de verdieping.

**Aanvangsuur:** 16u45

**Info:** Ben VdP - 0470 90 24 73

**of:** Luc F - 0484 98 38 37